

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ
НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 8.3.2017 г.
JOIN(2017) 8 final

2017/0050 (NLE)

Съвместно предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**относно позицията, която да бъде заета от Съюза в Съвета за асоцииране, създаден
със Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската
общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и
Република Молдова, от друга страна, по отношение на приемането на Програмата
за асоцииране ЕС—Република Молдова**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания за предложението и цели, които се преследват с него

По настоящем отношенията между ЕС и Република Молдова (наричана по-долу „Молдова“) се основават на сключеното между тях Споразумение за асоцииране, както и на преразгледаната рамка за европейската политика на съседство¹, при което двустранните отношения се ръководят от ключовите принципи за по-задълбочено диференциране между държавите партньори и по-голяма ангажираност от тяхна страна.

Споразумението за асоцииране между ЕС и Молдова беше подписано на 27 юни 2014 г. и се прилагаше временно от 1 септември 2014 г. След приключване на процеса на ратифициране то влезе в сила на 1 юли 2016 г. и започна да се прилага изцяло.

На заседанието на Съвета за сътрудничество, проведено на 26 юни 2014 г., страните постигнаха споразумение по Програма за асоцииране, с цел да се подготви и улесни прилагането на Споразумението за асоцииране. Програмата за асоцииране осигурява практическа рамка, базирана на структурата на Споразумението, за изгответие на списък с приоритети за съвместна работа за периода 2014—2016 г., с оглед постигане на основните цели за политическо асоцииране и икономическа интеграция.

Предвид приетите на 15 февруари 2016 г. заключения на Съвета относно Молдова, както и с оглед на неотложната нужда от реформи в страната и пълното прилагане на Споразумението за асоцииране считано от 1 юли 2016 г., актуализирането на Програмата за асоцииране, така че тя да отразява актуалното състояние на отношенията между страните по Споразумението, се превърна във важен политически приоритет.

Проектът за решение на Съвета за асоцииране, приложен към настоящото предложение, актуализира и адаптира Програмата за асоцииране за периода 2014—2016 г. и определя нови приоритети за съвместна работа за периода 2017—2019 г. В него се провежда разлика между краткосрочните приоритети (по които следва да се постигне значителен напредък до края на 2017 г.) и средносрочните приоритети (по които следва да се постигне значителен напредък през следващите две години).

• Съгласуваност със съществуващите разпоредби в тази област на политиката

Програмата за асоцииране е съгласувана с приоритетите на политиката на ЕС в тази област, а именно стабилизирането на съседните държави в политически и икономически план и от гледна точка на сигурността, като същевременно се преследват интересите на ЕС и се насърчават универсалните ценности.

• Съгласуваност с другите политики на Съюза

Предлаганата „Програма за асоцииране ЕС — Република Молдова“ отразява дългогодишния ангажимент на ЕС към източния му партньор и е изцяло хармонизирана със съдържащия се в публикуваната наскоро Глобална стратегия за Съюза призив за инвестиране в устойчивостта на държавите и обществата на изток и за изграждане на по-тесни отношения с тях. Този интегриран подход към устойчивостта ще включва

¹ Заключения на Съвета относно Прегледа на европейската политика за съседство, 14 декември 2015 г.

решения за преодоляване на най-сериозните случаи на управленска, икономическа и социална нестабилност, както и нестабилност свързана с климата/енергетиката.

В предложената Програма за асоцииране се вземат под внимание, наред с другото, необходимостта от укрепване на демокрацията и върховенството на закона, насърчаването на зачитането на правата на човека, основните свободи и доброто управление, поставянето на по-голям акцент върху международното сътрудничество за борба с тероризма, предотвратяването на конфликти, регионалната стабилност и потенциала на свободната търговия в една напълно функционираща пазарна икономика, управлявана от политики, които постепенно се привеждат в съответствие с политиките на ЕС, за да се генерира растеж и заетост.

2. ПРАВНИ АСПЕКТИ

Отправя се предложение на основание член 218, параграф 9 от ДФЕС за Решение на Съвета относно позицията на Съюза в Съвета за асоцииране, създаден със Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна, по отношение на приемането на Програмата за асоцииране за периода 2017 — 2019 г. Материалноправното основание за приемането на Програмата за асоцииране е член 217 от ДФЕС (асоцииране с трети държави).

Предвижда се новата „Програма за асоцииране“ да бъде приета от Съвета за асоцииране ЕС — Молдова чрез писмена процедура след приемането от страна на Съвета, на основание член 218, параграф 9 от ДФЕС, на позиция на ЕС, която да бъде следвана в Съвета за асоцииране. След приемането ѝ Програмата за асоцииране ще служи за основа за програмирането на помощта, предоставяна по линия на Европейския инструмент за съседство (ЕИС).

В Заключенията на Съвета от 14 декември 2015 г. относно прегледа на европейската политика за съседство бяха приветствани предложенията, изложени в Съвместното съобщение относно прегледа², „за по-нататъшно развитие на отношенията с онези партньори, които желаят задълбочаване на отношенията с ЕС въз основа на споделени ценности“. В Съвместното съобщение се подчертава ролята на програмите за асоцииране и приоритетите за партньорство като основа за „[о]пределянето на приоритетите за оказване на помощ“.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНите СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- Последващи оценки/роверки за пригодност на действащото законодателство**

Не се прилага.

- Консултации със заинтересованите страни**

Съвместното предложение за решение на Съвета, проектът за решение на Съвета за асоцииране ЕС—Молдова и Програмата за асоцииране бяха изгответи след тесни консултации със съответните служби на Комисията и с представителите на държавите

² JOIN(2015) 50 от 18.11.2015 г.

членки в рамките на работна група „Източна Европа и Централна Азия“ на Съвета и след обсъждания с властите на Молдова.

През ноември 2016 г. в Кишинев бяха проведени консултации със заинтересовани страни от гражданското общество въз основа на насоките, съдържащи се в преразгледаната европейска политика за съседство. Основните елементи, посочени от заинтересованите страни, се отнасяха до:

- въвеждане на съдържание в Програмата за асоцииране;
- установяване на подробни показатели за приоритетните действия;
- необходимостта от по-голямо участие на гражданското общество в процеса на реформи и вземането на решения;
- реформата в сектора на правосъдието;
- борбата с корупцията;
- реформата на публичната администрация;
- ситуацията в медийния сектор;
- реформите в енергийния сектор; и
- прилагането на задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия.

Всичко това беше взето предвид в приложения текст.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Съответният експертен опит по темата беше наличен вътрешно — в централата на ЕС или в делегацията на ЕС.

- **Оценка на въздействието**

Не се прилага.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Не се прилага.

- **Основни права**

Програмата за асоцииране няма да окаже въздействие върху основните права в държавите — членки на ЕС.

Що се отнася до основните права в Молдова, очаква се последиците да са в положителна посока като молдовското правителство ще се ангажира, наред с другото:

- да спазва ангажиментите и задълженията, произтичащи от международното и националното законодателство в областта на правата на човека;
- да утвърждава основните свободи;

- да укрепва стабилността, независимостта и ефективността на институциите, гарантиращи демократията и върховенството на закона в Молдова;
- да интегрира националните малцинства;
- да провежда демократични избори, при които изцяло се вземат под внимание всички препоръки на Бюрото за демократични институции и права на човека към ОСCE;
- да гарантира независимостта, безпристрастността, професионализма и ефикасността на съдебната система;
- да насърчава доброто управление, включително чрез провеждане на реформа на публичната администрация, управление на публичните финанси и по-добър достъп до информация;
- да приеме нов кодекс за аудиовизуалния сектор в пълно съответствие с препоръките на ОСCE и Съвета на Европа; и
- да укрепва свободата на словото и независимостта на медиите.

Конкретно по отношение на правата на човека ЕС и Молдова поддържат редовен диалог по въпроси като свободата на словото, свободата на медиите, свободата на сдружаване, изтезанията, малтретирането и условията в местата за задържане, дискриминацията и насилието, основано на пола, правата на жените и децата, закрилата на лицата, принадлежащи към национални малцинства и свободата на вероизповедание.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Настоящото решение няма допълнително отражение върху бюджета извън онова, което произтича от действащите международни задължения на ЕС. Всяко допълнително отражение върху бюджета ще бъде ясно посочено в отделни предложения, като например предстоящото предложение относно единната рамка за подкрепа по ЕИС за периода 2017—2020 г.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- Планове за изпълнение и мерки за мониторинг, оценка и докладване**

По отношение на изпълнението на „Програмата за асоцииране“ ще се извършва редовен мониторинг поне веднъж годишно, като той ще се осъществява в контекста на механизмите за преглед и на срещите за двустранно сътрудничество, предвидени съгласно Споразумението за асоцииране.

6. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- a) Споразумение за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна, подписано в Брюксел на 27 юни 2014 г. (OB L 260 от 30.8.2014 г.);

- б) *Преглед на европейската политика за съседство*, Съвместно съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите (JOIN/2015/050 final);
- в) Заключения на Съвета относно прегледа на европейската политика за съседство (14 декември 2015 г.);
- г) Заключения на Съвета относно Република Молдова (15 февруари 2016 г.);
- д) Регламент (ЕС) № 232/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за създаване на Европейски инструмент за съседство (OB L 77 от 15.3.2014 г.);
- е) Съвместна декларация за установяване на партньорство за мобилност между Република Молдова, Европейската общност и нейните участващи държави членки (Брюксел, 5 юни 2008 г.);
- ж) Регламент (ЕС) № 259/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета за определяне на третите страни, чито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите членки, както и тези, чито граждани са освободени от това изискване;
- з) Споразумение за общо авиационно пространство между Европейския съюз и неговите държави членки и Република Молдова, подписано на 26 юни 2012 г. в Брюксел (OB L 292 от 20.10.2012 г.);
- и) Присъединяване на Република Молдова към Енергийната общност, за което е дадено съгласие във Виена на 17 март 2010 г.;
- й) Споразумение за присъединяване на Република Молдова към програмата „Хоризонт 2020“, подписано в Брюксел на 1 юли 2014 г.;
- к) Решение № 1/2015 на Съвета за асоцииране ЕС — Република Молдова от 18 декември 2015 г. относно прилагането на цялата територия на Република Молдова на дял V от Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна (OB L 336 от 23.12.2015 г.);
- л) Решение за изпълнение на Европейската комисия от 11 юни 2014 г. за приемане на Единна рамка за подкрепа от Европейския съюз за Република Молдова за периода 2014—2017 г. (C(2014) 3995, 11.6.2014 г.);

Съвместно предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която да бъде заета от Съюза в Съвета за асоцииране, създаден със Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна, по отношение на приемането на Програмата за асоцииране ЕС—Република Молдова

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 217 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна („Споразумението за асоцииране“), и по-специално член 436 от него,

като взе предвид съвместното предложение на Европейската комисия и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

- (1) Споразумението за асоцииране беше подписано на 27 юни 2014 г. и влезе в сила на 1 юли 2016 г.
- (2) За да спомогнат за прилагането на Споразумението за асоцииране страните се споразумяха да договорят Програма за асоцииране с цел да се състави списък от приоритети за съвместната им работа по сектори.
- (3) Страните постигнаха споразумение по Програма за асоцииране, която да улесни прилагането на Споразумението за асоцииране. Тя ще бъде приета от Съвета за асоцииране, създаден със Споразумението.
- (4) Позицията на Съюза в рамките на Съвета за асоцииране по отношение на приемането на Програмата за асоцииране ЕС — Република Молдова за периода 2017—2019 г. ще бъде приета от Съвета,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията на Съюза в рамките на Съвета за асоцииране, създаден със Споразумението за асоцииране между Европейския съюз, Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна, по отношение на приемането на Програмата за асоцииране ЕС—Република Молдова за периода 2017—2019 г. се основава на проекта на Препоръка на Съвета за асоцииране, приложен към настоящото решение.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.
Съставено в Брюксел на година.

*За Съвета
Председател*